ईशिता, -त्वम् Superiority, greatness, one of the eight Siddhis or attributes of Siva. See अणिमन

ईशिन a. [ईश्-णिनि] Commanding, reigning &c. m. 1 A god. -2 A husband. -3 A lord, master. -नी Supremacy; ईशत ईशिनीभिः Svet. 3. 1.

ईश्वर a. (-रा,-री f.)[ईश्-वरच् P.III.2.175] 1 Powerful, able, capable of (with inf.); वसतिं प्रिय कामिनां प्रिया-स्त्वदेते प्रापियतुं क ईश्वरः Ku.4.11; R.15.7. -2 Rich, wealthy Pt. 2. 67. - 1 A lord, master; ईश्वरं लोकोऽर्थतः सेवते Mu. 1.14; so कपीश्वर:, कोशलेश्वर:, हृदयेश्वर: &c. -2 A king, prince, ruler; राज्यमस्तमितेश्वरम् R. 12. 11; Ms. 4. 153, 9. 278. -3 A rich or great man; तृणेन कार्य भवतीश्वराणाम् Pt. 1.71; R. 3.46; Bh. 3.59; मा प्रयच्छेश्वरे धनम् H. 1.14; ef. "To carry coals to Newcastle." - A husband; नेश्वरे परुषता सखि साध्वी Ki. 9. 39. -5 The Supreme God (परमेश्वर); ईश एवाहमत्यर्थं न च मामीशते परे। ददामि च सदैश्वर्य-मीश्वरस्तेन कीर्तितः ॥ Skanda P.; cf. also ईश्वरस्तु पर्जन्यवद् दृष्टव्यः Brahmasūtra-Śānkarabhāsya. -6 N. of Śiva; यस्मिन्नाश्वर इत्यनन्यविषयः शब्दो यथार्थाक्षरः V.1.1. -7 The god of love, cupid. -8 The Supreme Soul; the soul. -9 The eleventh year (संवत्सर) of the Salivahana era. -पा, -पी N. of Durgā; of Laksmī; or of one of the śaktis; ईश्वरी सर्वभूतानां त्वामिहोपह्वये श्रियम् (श्रीसूक्तम्); -री 1 N. of several plants and trees; लिङ्गिनीलता, वन्ध्या-कर्कटी, क्षुद्रजटा and नाकुलीवृक्ष. -2 A rich woman. -Comp. -अधीन a. subject to a lord or king, dependent on a a lord or god. -कान्तम् 1 A class of buildings. -2 A ground plan in which the whole area is divided into 961 equal squares (एकषष्टिसमाधिक्यं पदं नवशतायुतम् । एव-मीश्वरकान्तं स्यात्Mānasāra 7. 46-48. -कृष्णः N. of the author of Sānkhya Kārikā. -निषेधः denial of the existence of god, atheism. - निष्ठ a. trusting in god. -पूजक a. pious, devout. -पूजा worship of god. -प्रसादः divine favour. -भावः royal or imperial state; दानमीश्वर-भावाय Bg. 18. 43. -विभूतिः f. the several forms of the Supreme god; for a full enumeration see Bg. 10. 19-42. -संबन् n. a temple. -समम् a royal court or assembly. सभा राजामनुष्यपूर्व P. II. 4. 23. -सेवा worship of god.

ईश्वरता, -त्वम Superiority, supremacy.

ईष् 1 U. (ईषति—ते, ऐषीत्, ईषित्रम्, ईषित) 1 To fly away escape. -2 To creep along. -3 To glean, collect a few grains. -4 To look, see. -5 To give. -6 To attack, hurt, kill.

ईष: [ईष्-क] 1 The month Asvina; cf. इष्. -2 A servant of Siva.

ईवण, ईवणिन a. Hastening. -णा Haste, speed.

ईषत् ind. [ईष्-अति] 1 Slightly, to some extent, a little; ईषत् चुम्बितानि S. 1. 4; ईषच कुरुते सेवाम् Pt. 1. 141. Easily done, with very little exertion; ईष्त्कार्यमिदं कार्यं कृतमासील संशयः Ram. 5. 55. 10. —Comp. —उष्ण a. tepid,

slightly warm. -ऊन a. not quite complete, a little less than; ईषद्नार्ध कल्पप् . -कर a. 1 doing little. -2 easy to be accomplished; Mv. 4. (-रम्) very little. -काये a. very easy, connected with slight effort; ईषत्कार्यो वधस्तस्य Mb. 5. 74. 26. -गुण a. of little merit. -जलम् shallow water, a little water. -दर्शनम् a glance, sight, view, glimpse. -दीर्घ: An almond. -नाद a. slightly sounding (a term applied to unaspirated soft consonants). -निमय a. exchanged for a little. -पाण्डु a. a little white or pale, whitish. (-ug:) a pale or light-brown colour. -पान a. that of which a little is drunk, ईषत्पानः सोमो भवता Sk. आनोयुच् P. III. 3. 128. (नम्) a small draught. -पुरुषः a mean or contemptible person. -बीजा Quince-seed, Dyrus Cydonia (Mar. बेदाणा). -रक्त a. pale red. (-कः) 1 pale-red colour. -2 undistinguishable colour. -ਲਮ, -ਸਲਾਮ a. to be got for little. - विवृत a. slightly open. - वीर्यः Almond tree. - श्वास a. slightly resounding. - स्पृष्ट a. slightly touched (applied to the semivowels) ईपत्स्पृष्टमन्तस्थानम् Sk. -हासः slight laughter, a smile.

ईषा [ईष्-क] 1 The pole or shafts of a carriage or a plough. ईषा चक्रादिसंनियाने चेदक्षमानयेत्युच्यते तदा यानाक्षमधिकृत्य ब्रूते इति गम्यते। ŚB. on MS. 6. 8. 35. द्वीषम् (रथम्) Bhāg. 4. 26. 1. 'ईषा लाज्ञलदण्डः स्यात्' इत्यमरः -2 A part of a chariot. -षे (du.) The double or fork-shaped pole. -Comp. -दण्डः the handle of a plough; ईषादण्डो मृत्युरायातलस्य Si. 18. 43. -दन्त a. with projecting teeth. (-न्तः) 1 an elephant with a large tusk or tooth. -2 the handle of a plough; ईषादन्तः कुजरं शात्रवीयम् Si. 18. 38. -3 the tusk of an elephant.

ইषिका 1 An elephant's eye-ball. Edgerton, the author of Mātanga L., however, says that this meaning is wrong and points out that it means, 'The under surface of the top of the eye-socket of an elephant. ईषिका लक्षिकृटकम् Mātanga L. 6.9.—2 A painter's brush.—3 A weapon, arrow, dart.—4 A kind of missile.

ईषिरः [ईष्-िकरच्] Fire.

ईपीका 1 A painter's brush. -2 An ingot-mould. -3 = इपीका q. v.

ईच्म, -च्वः See इच्मः, इच्वः

इसराफः N. of the fourth yoga in Astrology.

ईह् 1 A. (ईहते, ईहाज्रके, ऐहिष्ट, ईहिष्यते, ईहितुम्, ईहित) 1 To wish, desire, long for; have in mind, think of with acc. or inf.; ईहन्ते... अर्थसंचयान् Bg. 16.12,7.22; Ms. 4.15, 3.126; ऐहिष्ट तं कारयितुं कृतात्मा Bk. 1.11.—2 To endeavour to obtain.—3 To aim at or attempt, endeavour, strive; माधुर्य मधुबिन्दुना रचयितुं क्षाराम्बुधेरीहते Bh. 2.6; Y. 2.116.—2 To take care of.—Caus. To impel, urge.

ईह: Attempt; as in ऊर्न्वहः

ईहा [ईह्-अ] 1 Wish, desire; जलनिधिमकरोत्तरीतुमीहाम्